

Programmabegroting 2018

Recreatieschap Midden-Delfland

22 Juni 2018

Inhoudsopgave

1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING	2
2. UITGANGSPUNTEN	3
3. PROGRAMMAPLAN	4
3.1 PROGRAMMA 1: BEHEER, ONDERHOUD EN EXPLOITATIE GEBIEDEN	4
3.3 PROGRAMMA 2: ONTWIKKELING	7
3.3 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	9
3.4 OVERZICHT OVERHEAD	11
4.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	14
4.2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	15
4.3 FINANCIERING	16
4.4 GRONDBELEID	16
4.5 BEDRIJFSVOERING	17
5 FINANCIËLE BEGROTING	18
6 BIJLAGEN	21

1. Bestuurlijke samenvatting

Programmabegroting 2018 / recreatieschap in liquidatie

Omdat de vereniging 'Coöperatief beheer groengebieden MD UA' (CBG) vanwege geconstateerde fiscale risico's nog niet in staat was om de haar toebedeelde taken van het recreatieschap per 1 januari 2018 over te nemen, betekent dit dat het recreatieschap (in liquidatie) na 1 januari verantwoordelijk is gebleven voor beheer, exploitatie en onderhoud. Deze taken kunnen door het recreatieschap worden uitgevoerd, aangezien het 'going concern' zaken betreft op basis van artikel 9 van de Wgr (taken die haar rechtsopvolger zal overnemen). Na het wegnemen van de in de aanhef vermelde fiscale risico's bij de vereniging en de vereniging haar taken is gaan uitvoeren, kan de liquidatie plaatsvinden. Dit waarborgt ook de instandhouding van de reguliere kwaliteit van de schapsgebieden gedurende deze periode. Recreanten/bezoekers laten zich qua bezoeken aan het schapsgebied niet weerhouden door bestuurlijke transities.

Aangezien de effectuering van de vastgestelde opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) aldus langer dan voorzien op zich laat wachten, is het noodzakelijk geworden om per 1 januari 2018 op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen alsnog een vastgestelde Programmabegroting 2018 te hebben. Uitgangspunt hierbij blijft dat beheer, exploitatie en onderhoud van de gebieden, vanaf datum van opheffing van de GR voor rekening en risico zal worden uitgevoerd door de CBG.

De thans voorliggende Programmabegroting 2018 is toegesneden op het takenpakket van de CBG en met het oog op de liquidatie van het schap beleidsarm. Ter afronding van de liquidatie van het schap en derhalve zijn enkel de relevante onderdelen opgenomen. Als hierboven gesteld, het gaat om het kunnen voortzetten van de dagelijkse gang van zaken in 2018.

Liquidatie

De gemeenschappelijke regeling blijft op grond van artikel 9, lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen na zijn ontbinding voortbestaan voor zover dit tot vereffening van haar vermogen nodig is. De liquidatie komt tot een einde indien het gehele vermogen vereffend is. Gedurende die periode kunnen alleen beleidsarme besluiten worden genomen, welke enkel en alleen de liquidatie tot doel hebben. Beleidsmatige besluiten e.d. kunnen dan niet meer worden genomen.

Wijziging in verslaggeving met ingang van 2018

De verslaggevingsvoorschriften voor gemeenten en provincies zijn met ingang van 2017 gewijzigd. Voor gemeenschappelijke regelingen gelden deze wijzigingen met ingang van 2018. Voor het schap leidt dit in hoofdlijn tot de volgende wijzigingen: het voormalig programma 1 (Bestuurlijke aangelegenheden) wordt het nieuwe Overzicht overhead en is opgenomen in paragraaf 3.4. De voormalige programma's 2 (Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden) en 3 (Ontwikkeling) zijn programma 1 respectievelijk 2 geworden.

2. Uitgangspunten

Met ingang van 1 januari 2015 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. Deze wetsaanpassing heeft onder meer gevolgen voor de indieningstermijn van de programmabegroting. In de praktijk betekent dit dat de programmabegroting half april voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar gereed moet zijn. Echter door de gewijzigde situatie van het Recreatieschap in liquidatie en de transitie naar de rechtsopvolger CBG UA kan in deze omstandigheid aan de genoemde termijn van half april niet worden voldaan.

Vanaf 2017 wordt de dienstverlening niet meer afgenomen van G.Z-H, maar van Staatsbosbeheer. In de voorliggende begroting 2018 is de dienstverlening van Staatsbosbeheer opgenomen. Op basis van analyse van de werkelijke inzet 2017 en de planning van de noodzakelijke ondersteuning voor 2018 heeft binnen de *fixed price* lasten dienstverlening SBB een herschikking plaatsgevonden binnen het totaal van de dienstverlening voor de overhead (bestuurs- ondersteuning, juridische ondersteuning en financiën). Het totale bedrag *fixed price* voor dienstverlening 2018 is echter gelijk aan de begroting 2017 van het RMD.

Als basis van deze begroting 2018 voor het schap in liquidatie is de begroting 2017 RMD genomen. De ontwerp begroting van de CBG 2018 is hier ook op gebaseerd. Daarnaast zijn de cijfers in deze begroting 2018 gebaseerd op de concept-jaarrekening 2017 RMD en de daarin verwerkte budgetaanpassingen 2017, zoals opgenomen vanuit de 4^e begrotingswijziging 2017. Dit betekent ook, dat de besloten opheffingen c.q. herschikking van reserves en voorzieningen RMD ten behoeve van de start van de CBG zijn verwerkt in deze voorliggende begroting 2018 RMD.

In de ontwerp begroting CBG 2018 was een nadelig exploitatieresultaat 2018 voorzien van € 192.941 welke vanuit de daarvoor bestemde egaliseringsreserve zou worden gedekt. In voorliggende begroting 2018 RMD bedraagt het negatieve exploitatieresultaat € 300.800 nadelig.

Het verschil van € 107.873 t.o.v. de concept begroting CBG 2018 wordt veroorzaakt door:

- Het uitstel van de start van de CBG en de voorgenomen overdracht van gronden naar de respectievelijke gemeenten. Hierdoor is de voorgenomen afboeking t.l.v. van de Materiële Vaste Activa (begroot € 1.1 mln.) nog niet verwerkt. Derhalve is in de begroting 2018 RMD een afschrijvingslast van € 72.373 opgenomen waarbij in de concept begroting CBG a.g.v afboeking geen afschrijvingslast meer was voorzien. Daarentegen valt de afboeking later in 2018 dan ook lager uit;
- Het opnemen van bank & treasurykosten 2018 van € 500;
- De verhoging van het budget Regulier Onderhoud met € 25.000 voor de reeds begin 2018 ontstane stormschade (wordt standaard niet begroot) en € 10.000 voor enkele kleine onderhoudswerken welke gepland waren voor 2017 maar, die door slechte weersomstandigheden eind 2017, zijn uitgesteld naar 2018.

3. Programmaplan

Het programmaplan is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- *Programma 1 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden*
- *Programma 2 Ontwikkeling*
- *Algemene dekkingsmiddelen*
- *Overzicht overheadkosten.*

In dit hoofdstuk wordt per programma een toelichting gegeven op de beoogde prestaties en wat de kosten hiervoor zijn.

3.1 Programma 1: Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden

Ambitie: Wat willen we bereiken?

Een goede overdracht van de gebieden naar de CBG voor rekening en risico van de CBG, die het beheer, exploitatie en onderhoud op een nader te bepalen moment gedurende het jaar 2018 overneemt, zodra de fiscale problemen zijn opgelost.

Aanpak: Wat gaan we daarvoor doen?

Het beheer, onderhoud en de exploitatie van de gebieden wordt gerealiseerd door middel van de volgende producten:

1. Gebiedsbeheer
2. Economisch beheer
3. Regelgeving & handhaving
4. Communicatie

Ad.1 Gebiedsbeheer

Het gebiedsbeheer wordt noodzakelijker wijze uitgevoerd door en ten laste van het schap in liquidatie tot aan het moment van de feitelijke liquidatie.

Ad.2 Economisch beheer

Zie de premisse onder ad. 1.

Ad.3 Regelgeving & handhaving

Zie de premisse onder ad. 1. Vanaf 2018 is dit geen taak meer van het geliquideerde schap.

Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen

Zie de premisse onder ad. 1.

Toezicht en handhaving

M.i.v. 2018 hebben de gemeenten dit overgenomen, waarbij zij de uitvoering van Toezicht en Handhaving aan Staatsbosbeheer hebben opgedragen. Het budget (gebaseerd op de ureninzet in 2017) zou door de gemeente via de CBG worden verrekend. In de vigerende situatie zal dit nog via het schap lopen.

Ad.4 Communicatie

In 2018 zullen een aantal activiteiten dienen plaats te vinden met betrekking tot de continuering van de activiteiten door het schap in liquidatie en daarna de voortzetting door de CBG.

Financiën: Wat gaat het kosten?

Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	Begroting 2017 na wijziging	Rekening 2017	Begroting 2018
Lasten			
Gebiedsbeheer	2.391.287	3.807.122	1.768.473
Economisch beheer	82.600	64.985	82.600
Regelgeving & handhaving	191.100	191.100	191.100
Communicatie	42.300	18.062	42.300
Totaal lasten	2.707.287	4.081.269	2.084.473
Baten			
Gebiedsbeheer	323.977	333.861	10.200
Economisch beheer	415.000	414.464	352.000
Regelgeving & handhaving	-	-	-
Communicatie	-	-	-
Totaal baten	738.977	748.325	362.200
Saldo gewone bedrijfsvoering	1.968.310-	3.332.944-	1.722.273-
Diverse lasten en baten			
Diverse lasten	14.864	19.240	-
Diverse baten	24.993	27.019	-
Saldo diverse lasten en baten	10.129	7.779	-
Kredieten			
Lasten kredieten			-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	11.310	-
Saldo kredieten	-	11.310	-
Totaal saldo van baten en lasten	1.958.181-	3.313.855-	1.722.273-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	3.721.936	3.721.959	72.400
Onttrekking reserves	3.896.236	5.352.990	47.874
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	174.300	1.631.031	24.526-
Resultaat	1.783.881-	1.682.824-	1.746.799-

De lasten 2018 voor gebiedsbeheer bestaat uit:

- De dotatie aan de voorziening Groot Onderhoud € 550.000 conform eerdere besluitvorming;
- Lasten Regulier Onderhoud € 796.500. Het bedrag is gelijk aan de oorspronkelijke begroting 2017 waarbij daarnaast voor 2018 een bedrag van € 25.000 is opgenomen van de geleden stormschade begin 2018 en € 10.000 voor enkele kleine werkzaamheden die eind 2017 door slechte weersomstandigheden niet konden worden uitgevoerd en begin 2018 zijn uitgevoerd.
- Overige lasten € 77.973, waarvan een post afschrijvingen van € 72.373. Deze laatste post houdt verband met het nog niet afboeken van de MVA (€ 1.1 mln. t.l.v. de algemene

reserve) zoals voorzien bij de overdracht van de gronden naar de gemeenten. Dit dient in 2018 nog plaats te vinden.

Ter vergelijking:

De begrote lasten 2018 voor Gebiedsbeheer zijn beduidend lager dan de werkelijk lasten 2017.

Dit wordt met name veroorzaakt door:

- In de totale lasten gebiedsbeheer 2017 van € 3.8 mln. is de incidentele aankoop in 2017 van de BBL gronden voor € 1.5 mln. verantwoord welke zijn gedekt vanuit de Algemene Reserve;
- Het onderhoud voor de 600 HA SBB gronden zijn op de lasten gebiedsbeheer met € 0.3 mln. verantwoord (was tevens begroot voor 2017). In de (begrOTE) baten 2017 is de vergoeding van € 0.3 mln. voor het onderhoud op de 600 HA SBB gronden verantwoord.

De begrote lasten voor economisch beheer, regelgeving & handhaving en communicatie zijn gelijk aan de begroting 2017.

De baten economisch beheer 2018 zijn met € 352.000 op het niveau van de primaire begroting 2017 geraamd. Voorzichtigheidshalve zijn de mogelijke baten voor leges/vergunningen 2018 (vorig jaar aan baten € 27.000) niet begroot.

Reserve mutaties 2018:

De toevoeging van € 72.400 betreft de toevoeging aan de reserve afkoopsommen van € 39.300 en een bedrag van € 33.100 aan de reserve erfpachtcontracten. Eind 2017 heeft het schap besloten om deze 2 bestemmingsreserves in stand te houden waarbij ze overgaan naar de CBG.

De onttrekking van € 47.874 is vanuit de reserve afkoopsommen.

Expliciet wordt vermeld dat het regulier onderhoud exclusief het beheer van de 600 HA van SBB gronden betreft.

3.3 Programma 2: Ontwikkeling

Ambitie: Wat willen we bereiken?

Voor 2018 zijn geen activiteiten voorzien.

Aanpak: Wat gaan we daarvoor doen?

Afronding lopende projecten van het schap naar de CBG.

Omgevingsfonds Midden-Delfland

De voorziening Omgevingsfonds Midden-Delfland heeft als doel het leefmilieu van Midden-Delfland te verbeteren middels een stimuleringsubsidie. De te subsidiëren activiteiten zijn eenmalig en liggen op het vlak van milieu, natuur, cultuur of beleving. Aangezien het Omgevingsfonds niet bij de CBG kan worden ondergebracht zal het beheer van het omgevingsfonds in de loop van 2018 door de gemeente Midden-Delfland worden uitgevoerd.

Financiën: Wat gaat het kosten?

Programma 2. Ontwikkeling	Begroting 2017 na wijziging	Rekening 2017	Begroting 2018
Lasten			
Planvorming & gebiedsontwikkeling	166.500	158.650	166.500
Marketing & productontwikkeling			-
Totaal lasten	166.500	158.650	166.500
Baten			
Planvorming & gebiedsontwikkeling	-	-	-
Marketing & productontwikkeling	-	-	-
Totaal baten	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	166.500-	158.650-	166.500-
Diverse lasten en baten			
Diverse lasten	1.891.000	1.891.000	
Diverse baten	5.557.578	5.557.578	
Saldo diverse lasten en baten	3.666.578	3.666.578	-
Kredieten			
Lasten kredieten	3.000.018	1.271.558	3.085.467
Baten kredieten (bijdragen derden)	2.357.711	1.063.503	2.421.289
Saldo kredieten	642.307-	208.055-	664.178-
Totaal saldo van baten en lasten	2.857.771	3.299.873	830.678-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	3.666.578	3.666.578	
Onttrekking reserves	642.307	181.177	664.178
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	3.024.271-	3.485.401-	664.178
Resultaat	166.500-	185.528-	166.500-

Zie voor de specificatie van de lasten en baten op de kredieten en onttrekking reserves onderstaande kredientabel.

Kredieten Programma 2

naam krediet	Sluitdatum	Totaal krediet	Realisatie t/m 2017	Begroting 2018	Prognose t/m 2018	% lasten t.o.v. totaal krediet
Ruiterroutes	2018	1.000.000	89.491	910.509	1.000.000	100%
- Dekking bijdragen derden (subsidies)		1.000.000	89.491	910.509	1.000.000	
I-Vervolprocedure NWO 328091331	2018	140.000	127.231	12.769	140.000	100%
- Dekking uit Investeringsreserve		140.000	127.231	12.769	140.000	
Implementatie herijking	2018	269.375	220.497	48.878	269.375	100%
- Dekking uit Algemene reserve		269.375	220.497	48.878	269.375	
Herinrichting Oeverbos Oost (incl. sanering)	2018	3.225.000	1.111.689	2.113.311	3.225.000	100%
- Dekking uit Investeringsreserve		845.000	242.469	602.531	845.000	
- Dekking bijdragen derden (subsidies)		880.000	158.539	721.461	880.000	
- Dekking bijdragen derden (subsidies)		1.500.000	710.681	789.319	1.500.000	
Totaal programma 3		4.634.375	1.548.908	3.085.467	4.634.375	
- Dekking uit Investeringsreserve		985.000	369.700	615.300	985.000	
- Dekking uit Algemene reserve		269.375	220.497	48.878	269.375	
- Dekking bijdragen derden (subsidies)		3.380.000	958.711	2.421.289	3.380.000	

Voor een uitgebreide toelichting op de in 2018 doorlopende projecten wordt verwezen naar de concept jaarrekening 2017 Midden-Delfland.

Krediet Ruiterroutes

Afhankelijk van het weer zullen in het 1ste halfjaar 2018 de paden en voorzieningen worden aangelegd. Mogelijk vindt er in najaar 2018 nog een 2e fase plaats.

Krediet Vervolprocedure NWO 328091331 (Blankenburgverbinding)

Afronding van dit project zal in het 1e/2e kwartaal 2018 plaatsvinden.

Krediet Implementatie Herijking

Het krediet loopt door in 2018 en in de loop van 2018 zal een eindrapportage worden opgesteld.

Krediet herinrichting Oeverbos-Oost

In 2018 zal dit project worden afgerond waarna de afrekening met de subsidie verstrekker PZH en DCMR (voor het saneringsdeel) kan plaatsvinden.

3.3 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene Dekkingsmiddelen	Begroting 2017 na wijziging	Rekening 2017	Begroting 2018
Lasten			
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	500
Onvoorziene lasten	7.500	-	8.000
Totaal lasten	7.500	-	8.500
Baten			
Bijdragen	609.488	609.488	137.240
Deelnemersbijdrage	1.293.411	1.293.411	1.765.659
Totaal baten	1.902.899	1.902.899	1.902.899
Saldo gewone bedrijfsvoering	1.895.399	1.902.899	1.894.399
Diverse lasten en baten			
Diverse lasten	-	-	-
Diverse baten	-	-	-
Saldo diverse lasten en baten	-	-	-
Kredieten			
Lasten kredieten	-	-	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-
Saldo kredieten	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	1.895.399	1.902.899	1.894.399
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	336.072	336.072	300.800
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	336.072	336.072	300.800
Resultaat	2.231.471	2.238.971	2.195.199

Het bedrag van € 500 betreft de geraamde bank & treasury kosten. Daarnaast is € 7.500 geraamd voor onvoorziene kosten.

Door de uittreding van de PZH per 1 januari 2018 en de opheffing van het Koepelschap heeft herschikking plaatsgevonden op de bijdrage van de PZH (begroot € 137.240 voor 2018) en het totaal van € 1.765.659 aan deelnemersbijdragen van de deelnemende gemeenten. Zie onderstaande tabel.

De onttrekking aan de reserves betreft het nadelige ontstane saldo 2018 van € 300.800 wat uit de egaliseringsreserve wordt onttrokken.

Deelnemersbijdragen

Verdeling deelnemersbijdrage	Aandeel in nadelig exploitatiesaldo	%
gemeente Delft	303.700	17,20%
gemeente Maassluis	222.851	12,62%
gemeente Midden-Delfland	37.736	2,14%
gemeente Schiedam	617.530	34,97%
gemeente Vlaardingen	573.354	32,47%
gemeente Westland (vast bedrag)	10.488	0,59%
TOTAAL	1.765.659	100%

3.4 Overzicht Overhead

Ambitie: Wat willen we bereiken?

Beperkte en op de ontstane situatie toegesneden bestuurlijke en juridische advisering aan het Dagelijks Bestuur en de Midden-Delflandraad over de doorlopende zaken, de transitie en de te voorziene afronding van de liquidatie op een nader te bepalen moment in 2018.

Het voorbereiden van eventuele en noodzakelijke bestuursvergadering(en), inclusief de verslaglegging van deze vergadering(en) en het zorgdragen voor het uitvoeren van de besluitvorming.

Aanpak: Wat gaan we daarvoor doen?

De ondersteuning van het Dagelijks Bestuur en de Midden-Delflandraad vindt plaats door het leveren van op de situatie toegesneden producten:

1. Bestuursproducten
2. Juridische ondersteuning en advisering
3. Financiën.

Ad.1 Bestuursproducten

Het voorbereiden en plannen van de voor 2018 nog noodzakelijke bestuursvergadering(en) en de verslaglegging.

Ad.2 Juridische ondersteuning en advisering

Indien nodig ten behoeve van de transitie en afronding van de liquidatie zal ondersteuning en advies worden geleverd.

Ad.3 Financiën

In het kader van de financiële ondersteuning worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- opstellen begroting 2018 en inrichten administratie RMD 2018;
- verzorgen van de financiële administratie van de gemeenschappelijke regeling: tijdige en systematische vastlegging van baten, lasten en in- en uitgaande geldstromen;
- voorbereiden bestuursvoorstellen;
- opstellen en afronding van de jaarstukken 2017;
- het opstellen van de jaarstukken 2018 tevens de liquidatierekening RMD;
- begeleiden van de werkzaamheden van de accountant bij de jaarrekeningcontroles, waarbij de jaarrekening 2018 als liquidatierekening dient.

Financiën: Wat gaat het kosten?

Overhead	Begroting 2017 na wijziging	Rekening 2017	Begroting 2018
Lasten			
Bestuursproducten	110.500	91.852	45.100
Juridische ondersteuning en advisering	98.100	87.200	23.800
Financiën	83.800	81.603	213.500
Totaal lasten	292.400	260.655	282.400
Baten			
Bestuursproducten			
Juridische ondersteuning en advisering			
Financiën		2.815	
Totaal baten	-	2.815	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	292.400-	257.840-	282.400-
Diverse lasten en baten			
Diverse lasten			
Diverse baten			
Saldo diverse lasten en baten	-	-	-
Kredieten			
Lasten kredieten	375.000	192.305	192.695
Baten kredieten (bijdragen derden)			
Saldo kredieten	375.000-	192.305-	192.695-
Totaal saldo van baten en lasten	667.400-	450.145-	475.095-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves			
Onttrekking reserves	375.000	192.305	192.695
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	375.000	192.305	192.695
Resultaat	292.400-	257.840-	282.400-

De totale lasten van € 282.400 bestaan voor € 247.900 uit dienstverlening SBB en voor € 34.500 uit overige lasten 2018.

Op basis van analyse van de werkelijke inzet van de dienstverlening van SBB in 2017 en de planning van de noodzakelijke ondersteuning voor 2018 op het gebied van bestuursproducten, juridische ondersteuning en financiën heeft binnen de *fixed price* lasten dienstverlening SBB eenerschikking plaatsgevonden binnen het totaal van de dienstverlening voor de overhead van € 247.900. Voor 2018 worden minder uren voorzien voor bestuur(-sproducten) en juridische ondersteuning terwijl juist op het gebied van financiën meer inzet in 2018 benodigd zal zijn. Het totale bedrag *fixed price* voor dienstverlening 2018 blijft echter met € 247.900 gelijk aan de primaire begroting 2017 RMD.

Naast de reguliere dienstverlening 2018 zijn extra kredieten beschikbaar t.b.v de extra werkzaamheden/inzet t.b.v. de (voorbereiding) transitie en de komende feitelijke liquidatie van het schap.

De lasten van de kredieten en de daarbij behorende onttrekking van de reserves is in onderstaande kredientabel gespecificeerd.

naam krediet	Sluitdatum	Totaal krediet	Realisatie t/m 2017	Begroting 2018	Prognose t/m 2018	% lasten t.o.v. totaal krediet
Uitvoering werkpgm toekomst MD	2018	225.000	192.305	32.695	225.000	100%
- Dekking uit Algemene reserve		225.000	192.305	32.695	225.000	
Liquidatie RMD	2018	150.000	-	150.000	150.000	100%
- Dekking uit Algemene reserve		150.000	-	150.000	150.000	
Evaluatie samenwerking RMD-SBB-PZH	2018	10.000	-	10.000	10.000	100%
- Dekking uit Algemene reserve		10.000	-	10.000	10.000	
Totaal programma 3		385.000	192.305	192.695	385.000	
- Dekking uit Algemene reserve		385.000	192.305	192.695	385.000	

Krediet Uitvoering werkprogramma toekomst Midden-Delfland

In 2017 is zowel gewerkt aan het oprichten van de coöperatieve vereniging als ook stappen ter voorbereiding van de liquidatie en afwikkeling van het schap. Vanuit dit krediet is de inhuur van externe adviesbureaus en de ondersteuning vanuit Staatsbosbeheer gedekt t.b.v. de voorbereiding en transitie. Voor 2018 is er nog slechts € 32.695 beschikbaar terwijl door uitloop van de transitie in 2018 extra voorbereidingen en de daarvoor extra benodigde inzet en werkzaamheden derden/SBB er een extra benodigd bedrag van € 150.000 (€ 50.000 t.b.v. externe advieskosten en € 100.000 t.b.v. extra inzet uren) wordt voorzien voor 2018. Deze aanvulling op het krediet kan worden gedekt vanuit de algemene reserve. Voorgesteld wordt om dit krediet te hernoemen tot krediet Uitvoering Transitie 2018 RMD naar CBG.

Krediet Uitvoering liquidatieplan

De coöperatieve vereniging neemt in belangrijke mate de uitvoerende werkzaamheden van het schap over. Onder de verantwoordelijkheid van het schap valt de overdracht en de feitelijk afwikkeling (vereffening) van de vermogensbestanddelen aan de verschillende rechtsopvolgers. Hiervoor heeft de MDR reeds eerder op 1 december 2017 besloten tot een krediet van € 150.000 ten behoeve van de feitelijke liquidatie van het schap ter dekking van deze kosten.

Krediet Evaluatie samenwerking RMD-SBB-PZH

In de in december 2016 gesloten "Samenwerkingsovereenkomst recreatieschap Midden-Delfland, Staatsbosbeheer en provincie Zuid-Holland voor 2017 en 2018" is overeengekomen dat uiterlijk in januari 2018 de samenwerking tussen het schap, SBB en PZH wordt geëvalueerd. Vanuit de werkgroep transitie RMD is voorgesteld begin 2018 een evaluatie uit te laten voeren zodat de CBG een besluit kan nemen over de eventuele voortzetting van de samenwerking.

De MDR heeft 1 december met dit voorstel ingestemd om hiervoor een krediet van € 10.000 ten laste van de Algemene Reserve van het RMD beschikbaar te stellen. Echter dit voorstel was uitgegaan van 50% medefinanciering door SBB. Feitelijk is besloten tot volledige financiering door het schap. Gezien de reeds lopende opdracht wordt voorgesteld dit krediet te verhogen tot € 20.000.

Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin het schap in staat is middelen vrij te maken om de risico's die zich in de praktijk voordoen op te vangen zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd / ingekrompen moet worden.

Conform de nota weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Voor de waardering van de toereikendheid van het weerstandsvermogen wordt de volgende tabel gehanteerd.

Ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Er worden geen risico's voor 2018 voorzien welke relevant zijn om nog op te nemen in de begroting 2018 van het Recreatieschap MD.

Conform de nota weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen berekend teneinde te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. De ratio is bij dit natuur-en recreatieschap niet goed te bepalen, aangezien er geen risico's zijn voorzien.

Kengetallen

Voor het verhogen van de transparantie en om makkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie en de baten en de lasten dienen op grond van de BBV een aantal voorgeschreven kengetallen te worden opgenomen. Het betreft:

- netto schuldquote
- netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- solvabiliteitsratio
- structurele exploitatieruimte;

Deze kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel financiële ruimte het schap beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zo inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid.

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van het schap ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin het schap in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Het kengetal “structurele exploitatieruimte” geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is door de vergelijking van de structurele baten en structurele lasten met de totale baten.

Opheffing schap

Gezien de opheffing van het schap en de liquidatie van het schap zijn voor 2018 geen kengetallen opgenomen. Voor de meeste recente kengetallen wordt verwezen naar de concept-jaarrekening 2017 RMD.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Het goed onderhouden van de gebieden is een belangrijke taak voor het schap om duurzaam gebruik mogelijk te maken. Als basis voor het plannen van regulier- en groot onderhoud en vervangingsinvesteringen wordt het Terrein Beheer Model (TBM) gehanteerd. Dit model is gebaseerd op zogenaamde doeltypen (bijvoorbeeld speel- en ligweide, strand of bos) waarvoor een gestandaardiseerde inrichting met daarbij behorende onderhoudscycli en normkosten zijn bepaald. Het totaal aan oppervlaktes, stuks en lengte van de aanwezige doeltypes bepaalt met de cycli en de normkosten de geplande uitgaven voor meerjarig duurzaam onderhoud.

De geplande uitgaven van groot onderhoud fluctueren van jaar tot jaar. Dit kan een direct en groot effect hebben op het jaarresultaat en daarmee op de jaarlijkse deelnemersbijdrage. Om dit ongewenste effect zoveel mogelijk te voorkomen heeft het schap ervoor gekozen om een egalisatievoorziening groot onderhoud in te stellen. Jaarlijks wordt een vastgestelde dotatie ten laste van de exploitatie gebracht en de werkelijke onderhoudslasten worden ten laste van de voorziening verantwoord.

Jaarlijks worden de geplande uitgaven, de dotatie en de werkelijke kosten gemonitord. Elke vier jaar wordt de dotatie opnieuw berekend en vastgesteld tenzij uit de monitoring volgt dat eerder een bijstelling nodig is.

In onderstaande tabel is het verwachte verloop van de voorziening Groot Onderhoud te zien voor de komende jaren. De verwachte onttrekkingen (incl. 22% P kosten) zijn gebaseerd op het meest recente meerjaren onderhoudsplan.

STAND VOORZIENING	2018	2019	2020	2021	2022
Stand voorziening per 1/1	1.370.994	1.366.223	1.712.715	1.672.837	1.639.344
Dotatie	550.000	550.000	550.000	550.000	550.000
Onttrekking	554.771	203.509	589.878	583.492	1.095.880
Stand voorziening per 31/12	1.366.223	1.712.715	1.672.837	1.639.344	1.093.464

De voor najaar 2017 geplande werkzaamheden voor asfalt en bruggen/steigers zijn doorgeschoven naar 2018 als gevolg van vertraging in de werkvoorbereiding en zijn opgenomen in de geplande onttrekking 2018 van € 554.771.

4.3 Financiering

Kasgeldlimiet

Niet van toepassing.

Renterisiconorm

Niet van toepassing.

Schatkistbankieren

Niet van toepassing.

4.4 Grondbeleid

Niet van toepassing.

4.5 Bedrijfsvoering

De ondersteuning van het schap vindt plaats op basis van de huidige dienstverlenings-overeenkomst tussen Staatsbosbeheer en het schap.

Productomschrijving	1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2. Ontwikkeling	Algemene dekkingsmiddelen	Overhead	Totaal
Gebiedsbeheer	344.000				344.000
Economisch beheer	33.200				33.200
Regelgeving & handhaving	191.100				191.100
Communicatie	12.100				12.100
Planvorming & gebiedsontwikkeling		157.900			157.900
Bestuursproducten				35.000	35.000
Juridische ondersteuning & advisering				12.900	12.900
Financiën				200.000	200.000
Subtotaal	580.400	157.900	-	247.900	986.200
Dienstverlening in uitgaven voorziening	100.041				100.041
Groot Onderhoud					-
Dienstverlening inzake kredieten		389.846			389.846
Totaal					1.476.087

De totale lasten voor de (fixed price) dienstverlening SBB is voor de begroting 2018 met € 986.200 gelijk aan het bedrag 2017. Voor de uren dienstverlening Overhead heeft een beschikking voor 2018 plaatsgevonden. Zie ook paragraaf 3.4

De lasten dienstverlening in de uitgaven Groot Onderhoud en de kredieten zijn op basis van de geplande uitgaven voor Groot Onderhoud en kredieten 2018.

5 Financiële begroting

Overzicht van baten en lasten 2018

Overzicht van baten en lasten	Begroting 2017 na wijziging	rekening 2017	Begroting 2018
<i>Gewone bedrijfsvoering</i>			
LASTEN			
Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2.707.287	4.081.269	2.084.473
Programma 2. Ontwikkeling	166.500	158.650	166.500
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	500
Onvoorziene lasten	7.500	-	7.500
Overhead	292.400	260.655	282.400
Totaal lasten	3.173.687	4.500.574	2.541.373
BATEN			
Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	738.977	748.325	362.200
Programma 2. Ontwikkeling	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	1.902.899	1.902.899	1.902.899
Overhead	-	2.815	-
Totaal baten	2.641.876	2.654.039	2.265.099
SALDO			
Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	1.968.310	3.332.944	1.722.273
Programma 2. Ontwikkeling	166.500	158.650	166.500
Algemene dekkingsmiddelen	1.902.899	1.902.899	1.902.399
Overhead	292.400	257.840	282.400
Saldo gewone bedrijfsvoering	531.811	1.846.535	276.274
Diverse lasten en baten			
<i>Diverse lasten</i>	<i>1.905.864</i>	<i>1.910.240</i>	-
- Programma 1	14.864	19.240	-
- Programma 2	1.891.000	1.891.000	-
<i>Diverse baten</i>	<i>5.582.571</i>	<i>5.584.597</i>	-
- Programma 1	24.993	27.019	-
- Programma 2	5.557.578	5.557.578	-
Saldo diverse lasten en baten	3.676.707	3.674.357	-
Kredieten			
<i>Lasten kredieten</i>	<i>3.375.018</i>	<i>1.463.863</i>	<i>3.278.162</i>
- Programma 2	3.000.018	1.271.558	3.085.467
- Overhead	375.000	192.305	192.695
<i>Baten kredieten (bijdragen derden)</i>	<i>2.369.021</i>	<i>1.063.503</i>	<i>2.421.289</i>
- Programma 1	11.310	-	-
- Programma 2	2.357.711	1.063.503	2.421.289
Saldo kredieten	1.005.997	400.360	856.873
Totaal saldo van baten en lasten	2.138.899	1.427.462	1.133.147
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
<i>Toevoeging reserves</i>	<i>7.388.514</i>	<i>7.388.537</i>	<i>72.400</i>
- Programma 1	3.721.936	3.721.959	72.400
- Programma 2	3.666.578	3.666.578	-
<i>Onttrekking reserves</i>	<i>5.249.615</i>	<i>6.062.544</i>	<i>1.205.547</i>
- Programma 1	3.896.236	5.352.990	47.874
- Programma 2	642.307	181.177	664.178
- Algemene dekkingsmiddelen	336.072	336.072	300.800
- Overhead	375.000	192.305	192.695
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	2.138.899	1.325.993	1.133.147
Resultaat	-	101.469	-

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Het overzicht van lasten en baten is als volgt opgebouwd:

Reguliere lasten en baten bedrijfsvoering

Dit onderdeel betreft de exploitatielasten en –baten van de structurele activiteiten. Dit zijn de jaarlijks min of meer in dezelfde vorm terugkerende activiteiten. Op basis van deze informatie kunnen meerjarige trends en ontwikkelingen worden geschetst.

Diverse lasten en baten bedrijfsvoering

In tegenstelling tot de reguliere lasten en baten komen deze exploitatielasten en – baten slechts incidenteel voor door de aard hiervan en/of de oorzaak. Het gaat hierbij om o.a. de effecten van periodieke herzieningen van voorzieningen, de financiële consequenties van uitspraken op beroeps- en bezwaarschriften die niet voorzien kunnen worden en terugontvangen bedragen. Deze zaken, welke niet zijn begroot, worden separaat gepresenteerd om de vergelijkbaarheid over de jaren heen eenvoudiger te maken.

Kredieten

De kredieten hebben betrekking op uitgaven gerelateerd aan activiteiten die zorgen voor veranderingen in de natuur- en recreatiegebieden, zoals investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte. Deze uitgaven worden gedekt vanuit bijdragen derden (subsidies, bijdragen) en/of onttrekkingen aan de algemene of bestemmingsreserves.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Dit onderdeel omvat alle mutaties (stortingen en onttrekkingen) in de reserves.

Inhoudelijke toelichting

Structureel evenwicht

Niet van toepassing.

Uiteenzetting van de financiële positie (geprognosticeerde balans)

Niet van toepassing.

Toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie

De uitgangspunten, die bij het samenstellen van deze begroting zijn gehanteerd, zijn vermeld in hoofdstuk 2 van deze begroting.

Materiële vaste activa

Niet van toepassing.

Financiële vaste activa

Niet van toepassing.

Vlottende activa

Niet van toepassing.

Reserves

Niet van toepassing.

Voorzieningen

Niet van toepassing.

Meerjarenraming

Niet van toepassing.

6 Bijlagen

Conversiestaat

Productomschrijving	lasten 2018	baten 2018	saldo 2018
Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden			
Dienstverlening SBB	344.000	-	344.000-
Materiele lasten	1.424.473	10.200	1.414.273-
<i>Gebiedsbeheer</i>	1.768.473	10.200	1.758.273-
Dienstverlening SBB	33.200	-	33.200-
Materiele lasten	49.400	352.000	302.600
<i>Economisch beheer</i>	82.600	352.000	269.400
Dienstverlening SBB	191.100	-	191.100-
Materiele lasten	-	-	-
<i>Regelgeving en Handhaving</i>	191.100	-	191.100-
Dienstverlening SBB	12.100	-	12.100-
Materiele lasten	30.200	-	30.200-
<i>Communicatie</i>	42.300	-	42.300-
Totaal inrichting, beheer en exploitatie gebieden	2.084.473	362.200	1.722.273-
Ontwikkeling			
Dienstverlening SBB	157.900	-	157.900-
Materiele lasten	8.600	-	8.600-
<i>Planvorming & Gebiedsontwikkeling</i>	166.500	-	166.500-
Totaal ontwikkeling	166.500	-	166.500-
Algemene dekkingsmiddelen			
Bank- en treasurykosten	500	-	500-
onvoorziene lasten	7.500	-	7.500-
<i>Algemene kosten</i>	8.000	-	8.000-
Rentebaten	-	-	-
Bijdrage van de provincie ZH	-	137.240	137.240
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>	-	137.240	137.240
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	8.000	137.240	129.240
Overhead			
Dienstverlening SBB	35.000	-	35.000-
Materiele lasten	10.100	-	10.100-
<i>Bestuursproducten</i>	45.100	-	45.100-
Dienstverlening SBB	12.900	-	12.900-
Materiele lasten	10.900	-	10.900-
<i>Juridische ondersteuning en advisering</i>	23.800	-	23.800-
Dienstverlening SBB	200.000	-	200.000-
Materiele lasten	13.500	-	13.500-
<i>Financiën</i>	213.500	-	213.500-
Totaal Overhead	282.400	-	282.400-
Saldo gewone bedrijfsvoering	2.541.373	499.440	2.041.933-
Diverse lasten en baten			
Totaal programma 1	-	-	-
Totaal programma 2	-	-	-
Totaal programma 3	-	-	-
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-
Saldo diverse lasten en baten	-	-	-
Kredieten			
Totaal programma 1	-	-	-
Totaal programma 2	3.085.467	2.421.289	664.178-
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-
Totaal Overhead	192.695	-	192.695-
Saldo kredieten	3.278.162	2.421.289	856.873-
Totaalsaldo van baten en lasten	5.819.535	2.920.729	2.898.806-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Totaal programma 1	72.400	47.874	24.526-
Totaal programma 2	-	664.178	664.178
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-	300.800	300.800
Totaal Overhead	-	192.695	192.695
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	72.400	1.205.547	1.133.147
Resultaat	5.891.935	4.126.276	1.765.659-
Algemene Dekkingsmiddelen			
Deelnemersbijdrage	-	1.765.659	
Totaal telling lasten en baten	5.891.935	5.891.935	